

Rapport van Pensioenfonds PNO Media

3e kwartaal 2025

**Federated
Hermes**
EOS

www.hermes-investment.com

Dit rapport biedt een samenvatting van de stewardship-activiteiten uitgevoerd door EOS binnen Federated Hermes namens PNO Media. Hierin worden belangrijke thema's besproken die ten grondslag liggen aan enkele van onze intensieve engagements met ondernemingen in het derde kwartaal van 2025. Het rapport biedt daarnaast informatie over stemadviezen en de stappen die we hebben ondernomen ter bevordering van wereldwijde best practices.

Proactief engagement

EOS selecteert elk jaar zo'n 475 ondernemingen voor zijn Engagementprogramma, waar het zijn proactieve engagement op focust. Wij selecteren deze ondernemingen door de samengevoegde portefeuilles van onze klanten te screenen op omvang van de belegging, materialiteit van de risico's/kwesties die wij via onze screening hebben vastgesteld en de haalbaarheid van het engagement. Meestal betreft het engagement met ondernemingen meerdere onderwerpen tegelijk, en waar mogelijk worden ze gekoppeld aan de Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN (Sustainable Development Goals, SDG's). Op de volgende pagina's geven we enkele voorbeelden van onze engagementactiviteiten, in het bijzonder rond de focusthema's van PNO Media: klimaat en biodiversiteit.

Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN (SDG's)

De Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN ondersteunen

De onderstaande tabel illustreert het aantal engagementdoelstellingen en -vraagstukken waarmee wij ons het afgelopen jaar hebben beziggehouden en die volgens ons rechtstreeks verband houden met een SDG (hierbij moet worden opgemerkt dat één doelstelling of kwestie rechtstreeks verband kan houden met meer dan één SDG).

Aandeel van de vraagstukken en doelstellingen in het 3e kwartaal 2025 dat verband hield met één of meer SDG's

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION	Verantwoorde consumptie en productie	46%	16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS	Vrede, gerechtigheid en sterke publieke diensten	10%	14 LIFE BELOW WATER	Leven in het water	5%
13 CLIMATE ACTION	Klimaat-actie	37%	6 CLEAN WATER AND SANITATION	Schoon water en sanitair	8%	1 NO POVERTY	Geen armoede	4%
7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY	Betaalbare en duurzame energie	22%	2 ZERO HUNGER	Geen honger	7%	5 GENDER EQUALITY	Gendergelijkheid	3%
3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING	Goede gezondheid en welzijn	13%	10 REDUCED INEQUALITIES	Ongelijkheid verminderen	7%	4 QUALITY EDUCATION	Kwaliteitsonderwijs	0%
15 LIFE ON LAND	Leven op het land	12%	11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES	Duurzame steden en gemeenschappen	7%	17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS	Partnerschappen om doelstellingen te bereiken	0%
8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH	Eerlijk werk en economische groei	11%	9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE	Industrie, innovatie en infrastructuur	6%			

315

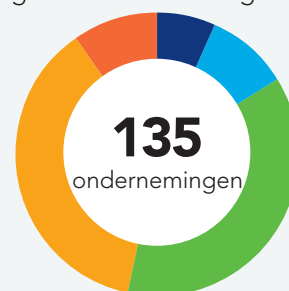
van de vraagstukken en doelstellingen die in het derde kwartaal van 2025 aan de orde kwamen waren gerelateerd aan één of meer van de SDG's

Engagementdoelstellingen en -vraagstukken per thema Geëngageerde ondernemingen per regio

Het afgelopen kwartaal hielden we ons bezig met **135** ondernemingen in de portefeuilles van Pensioenfonds PNO Media rond **416** doelstellingen en vraagstukken.

■ Milieu **52%**
■ Maatschappelijk **24%**
■ Ondernemingsbestuur **11%**
■ Strategie, risico en communicatie **12%**

■ Ontwikkeld Azië **6,7%**
■ Opkomende en ontwikkelende markten **9,6%**
■ Europa **37,0%**
■ Noord-Amerika **37,0%**
■ VK **9,6%**

Sneller actie ondernemen ten aanzien van AMR

Resistentie tegen antibiotica (AMR) versterkt de dreiging van besmettelijke ziekten omdat het ons vermogen om deze effectief te behandelen vermindert. Nu de VN op zoek is naar manieren om sneller actie te ondernemen met betrekking tot dit systemische risico, leggen Ming Yang en Michael Yamoah uit wat dit betekent voor beleggers en bedrijven.

Ter achtergrond

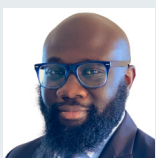
Resistentie tegen antibiotica (AMR) treedt op wanneer bacteriën, virussen of schimmels muteren, wat leidt tot hardnekkige infecties, besmettingen en ernstigere ziekten.¹ Na verloop van tijd kunnen bacteriën resistentie ontwikkelen tegen antibiotica, waardoor deze geneesmiddelen minder effectief of ineffectief worden. AMR kan het risico op medische ingrepen verhogen, wat leidt tot een langer verblijf in het ziekenhuis, hogere zorgkosten en een verlaging van de economische productiviteit, wat op de lange termijn een invloed heeft op de waarde van gezondheidszorgbedrijven.

Als reactie beperken beleidsmakers het menselijk en dierlijk gebruik van antibiotica, wat van invloed is op de werkwijzen en de winstgevendheid op lange termijn van verschillende farmaceutische en voedselgerelateerde bedrijven. De betrokkenheid van EOS is gericht op onderwerpen die volgens ons op de lange termijn de waarde van elk betrokken bedrijf zullen verbeteren en beschermen.

Neem voor meer informatie contact op met:

Ming Yang
Beheer van natuurlijke hulpbronnen

Michael Yamoah
Thema's: Bredere maatschappelijke impact, risicobeheer

AMR is wereldwijd een kritiek probleem op het gebied van de volksgezondheid, maar pogingen om het te beheersen zijn tekortgeschoten, deels door de zwakke stimulansen voor farmaceutische bedrijven om nieuwe antibiotica te ontwikkelen en door het overmatige gebruik van antibiotica bij mensen en dieren. Tijdens een algemene vergadering van de VN op hoog niveau in september 2024 hebben de wereldwijde leiders de voortgang ten aanzien van AMR bekeken en manieren besproken voor snellere inspanningen om dit probleem te bestrijden.

Tijdens de bijeenkomst werd een uitgebreide politieke verklaring afgegeven. Belangrijke verbintenissen waren onder meer het verminderen van het aantal dodelijke slachtoffers in verband met AMR met 10% in 2030, het verkrijgen van duurzame financiering voor nationale actieplannen voor AMR, het ontwikkelen van alternatieve behandelingen zoals vaccins en het bevorderen van verantwoord antibioticagebruik in de diergeneeskunde.²

De bijeenkomst op hoog niveau benadrukte ook de behoefte aan internationale en brancheoverschrijdende samenwerking bij het bestrijden van AMR. Dit biedt overheden, investeerders en bedrijven de mogelijkheid om hun huidige praktijken opnieuw te beoordelen en strategisch te plannen hoe zij kunnen helpen bij het realiseren van de tijdens de vergadering aangegane verbintenissen. Deze gezamenlijke aanpak is essentieel voor het stimuleren van zinvolle vooruitgang.

¹ WHO: Resistentie tegen antibiotica

² Wereldleiders zetten zich in voor doortastende maatregelen tegen antimicrobiële resistentie

Een complex risico

Waarom is AMR zo moeilijk aan te pakken? Er zijn verschillende complexe factoren in het spel, die elk een gecoördineerde inspanning en nieuwe oplossingen vereisen om te kunnen worden aangepakt.

- Overmatige gebruik, ondergebruik en onjuiste recepten:** In veel landen worden antibiotica vaak te veel of op onjuiste wijze gebruikt, vooral in ontwikkelde markten. Ze worden vaak voorgeschreven voor aandoeningen waarbij ze niet doeltreffend zijn, zoals virale infecties zoals influenza. Antibiotica worden ook veel gebruikt in de landbouw, niet alleen om ziekten bij dieren te behandelen en te voorkomen, maar ook om groei te bevorderen door de efficiëntie van voederconversie te verbeteren. In ontwikkelingslanden leiden beperkte diagnostische faciliteiten en een gebrek aan toegang ertoe dat de juiste antibiotica vaak niet optimaal worden voorgeschreven.
- Bacteriën versus antibiotica:** Antibiotica zijn de belangrijkste middelen die worden gebruikt om bacteriële infecties te bestrijden. Na verloop van tijd kunnen bacteriën echter resistentie tegen antibiotica ontwikkelen door willekeurig te muteren. Een verhoogd gebruik van antibiotica leidt tot een hoger risico op resistentie, wat kan worden beperkt door onnodig gebruik te vermijden. Desondanks zijn er voortdurend nieuwe antibiotica nodig, omdat bacteriën op natuurlijke wijze muteren en resistentie ontwikkelen. Dit vormt een dubbele uitdaging: minder gebruik van antibiotica om de ontwikkeling van resistentie te vertragen en tegelijkertijd nieuwe antibiotica creëren, omdat bestaande antibiotica hun effectiviteit verliezen.
- Het marktfalen:** De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) classificeert antibiotica in drie categorieën op basis van hun belang en het juiste gebruik: Toegang, Toezicht en Reserve.³ De groep Reserve omvat de meest kritieke antibiotica: die worden beschouwd als de laatste verdedigingslinie tegen infecties die resistent zijn tegen meerdere geneesmiddelen. Deze essentiële geneesmiddelen hebben echter met aanzienlijke marktuitedagingen te kampen. Hoge productiekosten, onzekere toekomstige inkomsten en de onbekende duur van de effectiviteit, vanwege hun beperkte en voorzichtige gebruik, ontmoedigen farmaceutische bedrijven om in de ontwikkeling ervan te investeren. Hierdoor geven veel bedrijven prioriteit aan commercieel meer rendabele behandelingen, waardoor er een kritiek hiaat ontstaat in de pijnpijn van antibiotica.

De financieringsuitdagingen tijdens de ontwikkeling van geneesmiddelen hebben ertoe geleid dat veel bedrijven hun antibioticadivisies verkopen. Eind 2018 waren slechts twee van de 45 nieuwe kandidaten voor antibiotica in klinische onderzoeken in de VS afkomstig van grote farmaceutische bedrijven: GSK's gepotidacine⁴ en Merck's bèta-lactam-antibiotica.⁵ In 2024 waren slechts drie van de 50 nieuwe geneesmiddelen die door de Amerikaanse Food and Drug Administration (FDA) werden goedgekeurd, vormen van antibiotica, wat wijst op het gebrek aan investeringen op dit gebied.⁶
- Ongecontroleerde infectie:** De grens tussen een beheersbare infectie en een ongecontroleerde infectie is niet duidelijk gedefinieerd. De actuele medische praktijken zijn afhankelijk van onnauwkeurigere indicatoren terwijl te weinig gebruik wordt gemaakt van een nauwkeurigere diagnose. De impact van AMR is vaak indirect en moeilijk te kwantificeren.

Het effect op de langetermijnwaarde

Farmaceutische bedrijven

De ontwikkeling van traditionele antibiotica heeft geleid tot een afnemende opbrengst dankzij het behoud van stewardship, wat betekent dat waardevolle nieuwe antibiotica in reserve worden gehouden om resistentie te voorkomen en de verkoopvolumes te beperken.⁷ Dit creëert soms een paradoxale situatie waarbij succesvolle producten ondanks hun hoge ontwikkelingskosten minder inkomsten genereren. Het belicht hoe uitdagend en onaantrekkelijk het is om in antibiotica te investeren. Bedrijven worden ook geconfronteerd met onzekere rendementen vanwege het verwachte beperkte prijszettingsvermogen voor nieuwe antibiotica, aangezien deze nog moeten concurreren met bestaande antibiotica.

Zorgverleners en verzekeraars

De financiële prestaties van ziekenhuizen, verzekeraars en vastgoedbeleggingstruists (REIT's) in de gezondheidszorg worden al beïnvloed door de hogere kosten voor de behandeling van hardnekkige infecties, een langer ziekenhuisverblijf en een hoger sterftecijfer. Bovendien worden verzekeraars geconfronteerd met een toename in claims vanwege de langere behandelingsduur, het gebruik van quarantaineruimtes en therapieën die verder gaan dan standaardzorgprotocollen. De financiële impact voor zorgverleners komt tot uitdrukking in hogere operationele uitgaven zonder een evenredige hogere vergoeding, wat op de marge drukt, waarbij hardnekkige infecties de kosten per patiënt met 30-53% verhogen in vergelijking met infecties die wel vatbaar zijn voor behandeling.⁸

Eiwitproducenten en voedingsretailers

Voedings- en landbouwbedrijven worden geconfronteerd met productiviteitsverlies door onbehandelde of onbehandelbare ziekten, slechte veehouderij en ontoereikende hygiëne. In intensieve landbouwsystemen wordt vaak op grote schaal antibiotica gebruikt om uitbraken van ziekten te voorkomen en groei te versnellen. Dit routinematige gebruik bevordert echter door de overdracht van resistente pathogenen de opkomst van AMR, wat een ernstige bedreiging voor de gezondheid van dieren en mensen vormt.

³ The WHO AWaRe (Access, Watch, Reserve) antibiotic book - Infographics

⁴ GSK start een fase III klinisch programma voor een potentieel baanbrekend antibioticum, gepotidacine (Engels)

⁵ Antibiotica: verleden, heden en toekomst (Engels)

⁶ In 2024 werden 50 nieuwe geneesmiddelen door de FDA goedgekeurd (Engels)

⁷ Vergoeding voor antibiotica in een model dat is losgekoppeld van de verkoop: een wereldwijde benadering op basis van benchmarks - ScienceDirect (Engels)

⁸ Economische belasting van resistentie voor antibiotica in ESKAPE-organismen: een systematische evaluatie - PubMed (Engels)

Als reactie hierop heeft de Amerikaanse FDA beleidslijnen geïmplementeerd die het gebruik van medisch belangrijke antibiotica verbieden voor groeibevordering bij dieren die voedsel produceren.⁹ De strategie van de Europese Unie 'Farm to Fork' heeft een ambitieus doel gesteld om de totale verkoop van antibiotica voor het gebruik bij dieren in 2030 met 50% te verlagen, wat de wereldwijde verschuiving naar duurzamere en verantwoorde antibioticapraktijken in de landbouw versterkt.¹⁰ Een verschuiving in de voorkeuren van consumenten ten nadele van met antibiotica behandelde producten zou ook extra financiële druk kunnen leggen op producenten en toeleveringsketens.

Waar systemen en praktijken voor veehouderij worden toegepast die afhankelijk zijn van het intensief gebruik van antibiotica, worden producenten geconfronteerd met de uitdaging van stijgende AMR-niveaus. Omdat antibiotica steeds ineffectiever worden, zullen de productiecycli langer worden en zullen er hogere kosten worden gemaakt voor preventieve maatregelen.¹¹ Dit heeft direct invloed op de voorraadomzet en de behoefte aan werkkapitaal.

Onschatbaar systemisch risico

AMR creëert een onschatbaar hoog systemisch risico voor beleggingsportefeuilles doordat het de effectiviteit van de medische infrastructuur en de landbouwopbrengsten ondermijnt. Dit ondergewaardeerde risico zou een wezenlijke invloed kunnen hebben op de waarde van activa en het beleggingsrendement op lange termijn van afzonderlijke bedrijven, vooral in de gezondheidszorg- en voedingsindustrie en in de bredere economie.

Naarmate de resistentie toeneemt, neemt ook de kans op grootschalige verstoring van wereldwijde toeleveringsketens toe. Lage winstgevendheid van bedrijven is een bedreiging voor beleggingsrendementen op lange termijn - AMR zal naar verwachting bijdragen aan financiële verliezen van USD 3-4 miljard in het komende decennium¹², met een economische impact die in 2050 mogelijk meer dan 5% van het bbp zou kunnen bedragen in landen met lage en gemiddelde inkomens.¹³ Ondanks deze aanzienlijke risico's houden huidige waarderingsmodellen zelden rekening met aan AMR gerelateerde factoren, waardoor portefeuilles blootgesteld blijven aan ondergewaardeerde systemische kwetsbaarheden.

Onze stewardship-aanpak

Onze stewardship-aanpak combineert betrokkenheid bij beleidsmakers en betrokkenheid bij bedrijven uit meerdere sectoren. Het marktfalen dat gepaard gaat met AMR creëert een vicieuze cirkel, die de systemische risico's verergert. Om dit om te zetten in een positieve spiraal zijn publiek-private en sectoroverschrijdende partnerschappen van cruciaal belang. Investeerders dienen dan ook direct contact op te nemen met beleidsmakers op drie belangrijke gebieden voor een zo hoog mogelijke waarde op de lange termijn.

Het menselijk gebruik van antibiotica aanpakken

- Ondersteunen van empirisch onderbouwde regulering en bevorderen van wereldwijde normen: overleggen over of pleiten voor striktere controles op antibioticavoorschriften, en hanteren van WASH-classificaties (Water, Sanitaire voorzieningen en Hygiëne) en antimicrobiële richtlijnen van de WHO.
- Investeren in training en onderwijs en het versterken van bewakingssystemen: zorgverleners opleiden in het verminderen van overmatig gebruik en misbruik van antibiotica door verbeterde voorschrijfpactijken, en het controleren van het gebruik van antibiotica en resistentiepatronen, waardoor op gegevens gebaseerde beleidsbeslissingen en vroegtijdige detectie van uitbraken mogelijk zijn.
- Zorgen voor de juiste toegang door antibiotica op te nemen in nationale en internationale toegangsprogramma's, zodat de beschikbaarheid van effectieve behandelingen in verschillende regio's kan worden gegarandeerd.
- Implementeren van robuuste maatregelen op het gebied van infectiepreventie en -beheersing (IPC) op alle niveaus van het gezondheidszorgsysteem om de noodzaak van antibiotica in eerste instantie te verminderen.

Het reguleren van het gebruik van antibiotica bij dieren en boerderijen

- Beperken van niet-therapeutisch gebruik van antibiotica door het gebruik van medisch belangrijke antibiotica voor groeibevordering en routinematige ziektepreventie bij vee en in de aquacultuur geleidelijk af te bouwen.

⁹ FDA-beleid: Antimicrobiële geneesmiddelen voor dieren | FDA

¹⁰ Bestrijden van resistentie tegen antibiotica op boerderijen dankzij CAP-ondersteuning - Europese Commissie

¹¹ Economische evaluatie van antimicrobiële gebruikspraktijken in de veeteelt: een geval van pluimveehouderij | JAC-resistentie tegen antibiotica | Oxford Academic

¹² Resistentie tegen antibiotica: Effect, uitdagingen en toekomstperspectieven

¹³ In 2050 zouden voor geneesmiddelen resistente infecties de wereldwijde economie evenveel schade kunnen toebrengen als de financiële crisis van 2008

- Voor diergeneeskundig toezicht zorgen zodat antibiotica alleen worden voorgeschreven en toegediend wanneer dit medisch noodzakelijk is, op basis van de juiste diagnose en behandelingsprotocollen.
- Bevorderen van goede veehouderijpraktijken en bioveiligheidspraktijken om de afhankelijkheid van antibiotica te verminderen door de gezondheid van dieren te verbeteren door middel van betere voeding, huisvesting en hygiëne.
- Verbeteren van de bewakings- en rapportagesystemen om het gebruik van antibiotica en de resistentietrends bij boerderijdieren te bewaken. Dit maakt tijdig ingrijpen en een onderbouwde beleidsvorming mogelijk.

Stimuleren van farmaceutische innovaties

- Het creëren van marktstimulansen zoals beloningen bij het betreden van de markt of geavanceerde aankoopverplichtingen om de ontwikkeling van antibiotica financieel haalbaar te maken voor farmaceutische bedrijven.
- Onderzoek in een vroeg stadium ondersteunen door middel van subsidies, publiek-private samenwerkingen en belastingvoordelen om de kosten en risico's van R&D te verlagen.
- Routes voor regulering stroomlijnen door goedkeuringsprocessen voor nieuwe antimicrobiële stoffen te vereenvoudigen en harmoniseren, met name die voor resistente pathogenen.

Bedrijven moeten ook worden aangemoedigd om deel te nemen aan het beleidsvormingsproces door deel te nemen aan openbare consulten over voorgestelde aan AMR gerelateerde beleidsregels, indien van toepassing, of door deel te nemen aan sectoroverschrijdende en internationale samenwerkingsinitiatieven voor onderzoek en innovatie in nieuwe antimicrobiële stoffen. Wij moedigen bedrijven aan om hun activiteiten op het gebied van lobbyen en omgang met beleidsmakers, inclusief hun uitgaven, bekend te maken en jaarlijks updates te verstrekken over hun voortgang en eventuele uitdagingen.

Resistentie tegen antibiotica creëert een onschatbaar systemisch risico voor beleggingsportefeuilles doordat het de effectiviteit van de medische infrastructuur en de landbouwopbrengsten ondermijnt.

De dialoog met bedrijven

Hieronder volgt een overzicht van aandachtspunten die op maat en op bedrijfsspecifieke basis worden toegepast op bedrijven in verschillende sectoren en die relevant zijn voor het stimuleren van langetermijnwaarde bij elk bedrijf.

Farmaceutische bedrijven

Onderzoek en ontwikkeling (R&D)

- De pijnlijn voor antibiotica versterken: de mogelijkheid bekijken om de ontdekking en ontwikkeling te ondersteunen van nieuwe antimicrobiële middelen die resistente pathogenen aanpakken, waar dat commercieel haalbaar is.
- Innovatie-inspanningen diversificeren: de mogelijkheid bekijken om te investeren in alternatieve therapieën en preventieve vaccins, die duurzamere en veerkrachtigere verdienmodellen kunnen bieden in vergelijking met traditionele, op zich zelf staande antibiotica.

Strategieën voor betere toegang

- De beschikbaarheid van antibiotica opnemen in toegangsstrategieën van bedrijven, met name in landen met lage en gemiddeld inkomens, waar toegangsverschillen het grootst zijn.
- Duidelijke, meetbare toegangsstatistieken opstellen om de voortgang te volgen, verantwoordelijkheid te garanderen en het effect aan te tonen, zoals beschikbaarheid in nationale recepturen, betaalbaarheid en betrouwbaarheid van de toeleveringsketen.

Risicoanalyse voor huidige pijnlijn

- Het effect van AMR op portefeuilles met geneesmiddelen voor besmettelijke ziekten beoordelen, waaronder behandelingen voor influenza, malaria, hiv/aids en andere aandoeningen die zware lasten met zich meebrengen. Naarmate de resistentietrends evolueren, kunnen de doeltreffendheid en commerciële levensvatbaarheid van deze therapieën in gevaar komen.
- Op scenario's gebaseerde risicobeoordelingen aanmoedigen, zoals stresstesten van de waarde van antimicrobiële middelen onder omstandigheden waarbij resistentie sneller toeneemt, om financiële veerkracht en paraatheid te evalueren.
- Transparantie: het vertrouwen van investeerders vergroten door middel van proactief risicobeheer, waaruit blijkt dat portefeuilles veerkrachtig en aanpasbaar zijn in het geval van zich aandienende bedreigingen voor de resistentie.

Afval- en vervuiliingsbeheer

- Verantwoordelijk beheer van afval en afvalwater uit de productie van antibiotica om milieuverontreiniging te voorkomen en boetes en reputatierisico's te vermijden.
- Certificeringen en normen van derden: overweging van het BSI Kitemark voor beperkte risico's op AMR,¹⁴ om naleving en verantwoordelijkheid in milieubeheer aan te tonen.
- Risicobeperking in bredere duurzaamheids- en ESG-strategieën opnemen, voor een grotere betrokkenheid van een bedrijf bij de volksgezondheid en om waarde op de lange termijn te scheppen.

¹⁴ BSI Kitemark voor AMR: Verantwoorde productie van antibiotica | BSI

Zorgverleners

Verantwoorde voorschrijvings- en diagnosepraktijken

- Bewakingssystemen voor recepten: nadenken over de voordelen van systemen die ervoor zorgen dat het gebruik van antimicrobiële middelen klinisch geschikt en in overeenstemming is met de normen voor patiëntenzorg.
- Snelle diagnostische technologieën: het gebruik van technologieën overwegen om onnodig gebruik van empirische antibiotica te verminderen.

Opleiden van het personeelsbestand

- Opleiding en onderwijs: bijscholing overwegen voor klinisch personeel over de principes van antimicrobieel stewardship en evidence-based voorschrijven.
- Standaardiseren van voorschrijfprotocollen: de voordelen overwegen van verdere klinische richtlijnen in de context van lokale gegevens over resistentie om een consistente, effectieve behandeling te garanderen.

Beoordeling van de financiële impact

- Tracking van hardnekkige infecties: nadenken over het bijhouden van de financiële gevolgen van de duur van het ziekenhuisverblijf, de kosten per casus en de verschillen in vergoedingen om de belasting van AMR te kwantificeren en operationele strategieën te informeren.

Eiwitproducenten en voedingsretailers

Verantwoord gebruik van antibiotica in de gehele waardeketen

- Stewardship-beleid voor antibiotica: ontwikkeling van een passend beleid dat prioriteit geeft aan gericht, therapeutisch gebruik en waarbij verbod op routinematig of profylactisch gebruik van antibiotica wordt overwogen.
- Reductiedoelen voor gebruik van antibiotica: overweging van meetbare en tijdgebonden doelen met transparante monitoring en bekendmaking van gebruiksgegevens per type en volume.
- De dialoog aangaan met toeleveringsketens door voedingsretailers te verplichten nauw samen te werken met producenten en educatieve hulpbronnen en technische ondersteuning te bieden om naleving op landbouwniveau te garanderen.

Transparantie en openbaarmaking

- Productsegmentatiestrategieën: overweging van de voordelen van het ontwikkelen en vrijgeven van strategieën om de dieren te onderscheiden die zonder routinematig gebruik van antibiotica zijn gefokt, inclusief margeanalyse per segment.
- Rapportage over het gebruik van antibiotica en productie-economie: overweging van rapportage over gebieden zoals vergelijking van kostenstructuren tussen conventionele en alternatieve systemen. Deze transparantie ondersteunt een weloverwogen keuze van de consument en vergroot het vertrouwen van investeerders in de duurzaamheid van toeleveringsketens.

In onze omgang met bedrijven streven we ernaar gesprekken over AMR naar het bestuursniveau te brengen en te pleiten voor een degelijk beheer van deze risico's.

Dierenwelzijn en preventieve zorg

- Veehouderijpraktijken met hoge welzijnsnormen: nadenken over de voordelen van praktijken zoals voldoende ruimte, rust, hoogwaardige voeding en schoon water, om het risico op ziekten en het vertrouwen op antibiotica te verminderen.
- Veterinair toezicht: ontwikkeling van praktijken voor de toediening van antibiotica, met strikte naleving van de richtlijnen voor noodzaak en dosering.
- Beheer van milieurisico's: bewaken en behandelen van afvalwater en mest om antimicrobiële lozing in ecosystemen te voorkomen. De invoering en naleving van gecertificeerde afvalverwerkingsnormen toont milieuverantwoordelijkheid aan en helpt AMR-risico's te beperken.

Andere sectoren

Op lange termijn zullen andere sectoren te maken krijgen met uitdagingen in verband met AMR. Hoewel de huidige focus op de bovengenoemde geprioriteerde sectoren zou moeten liggen, is het van cruciaal belang om deze andere sectoren nauwlettend te controleren om toekomstige risico's te beperken. Zorgverzekeraars moeten bijvoorbeeld rekening houden met claims in verband met AMR door de dekkingsrisico's opnieuw te beoordelen en hun prijzen aan te passen. Waterbedrijven moeten overwegen om de afvoer van antibioticaresten te controleren en te investeren in geavanceerde behandelingstechnologieën, zoals membraanfiltratie en UV-desinfectie.

EOS bij Federated Hermes Limited staat sinds 2017 in contact met bedrijven en beleidsmakers over deze kwestie. In onze omgang met bedrijven streven we ernaar de gesprekken over AMR naar het bestuursniveau te brengen en te pleiten voor een degelijk beheer van deze risico's, aangezien wij van mening zijn dat dit een positief effect zal hebben op de financiële prestaties van elk bedrijf.

In 2020 voegde EOS zich bij de Investor Action on AMR (IAAMR), een coalitie die is opgericht door de Access to Medicine Foundation, het FAIRR Initiative en het Britse ministerie van Sociale Zaken en Gezondheid, om investeerders te mobiliseren in de strijd tegen wereldwijde AMR. In 2024 ondertekende EOS op de VN-bijeenkomst in september van dat jaar de IAAMR Public Investor Statement samen met 80 andere ondertekenaars, waarbij wereldwijde leiders en beleidsmakers worden aangespoord hun inspanningen nieuw leven in te blazen, acties te coördineren en hun toezeggingen in de strijd tegen AMR opnieuw te bevestigen.

We hebben ook bijgedragen aan de conceptrichtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie voor afval- en afvalwaterbeheer in de farmaceutische industrie. We raden verplichte risicobeoordelingen aan in elke fase van de productieketen en openbare informatieverschaffing over vervuiling door antibiotica. Door de grotere transparantie kunnen we bepalen of een bedrijf over degelijke praktijken beschikt om de risico's te beheersen die gepaard gaan met antibioticaresten die op het milieu en de ontwikkeling van AMR van invloed zijn.

Daarnaast werkt EOS mee aan AMR-opdrachten via het FAIRR-initiatief en werkt het nauw samen met de Access to Medicine Foundation en het AMR Action Fund om de mogelijkheden voor dit kritieke probleem te onderzoeken.

Casestudy's

Via de multisectorale benadering One Health komen we in contact met landbouw- en eiwitproducenten en farmaceutische bedrijven zoals Yum! Brands, Hormel Foods en Zoetis. Wij moedigen bedrijven aan om hun bijdrage aan de verspreiding van AMR te beperken door met levensvatbare alternatieven te komen voor het gebruik van antimicrobiële middelen en de potentiële bedrijfsrisico's die gepaard gaan met hoge AMR-scenario's te beoordelen. Door deze risico's proactief aan te pakken, kunnen commerciële mogelijkheden zich aandienen, kan de voorbereiding op strengere voorschriften worden verbeterd en kunnen de operationele en nalevingskosten op de lange termijn worden verlaagd.

CASESTUDY

Yum! Brands

Yum! Brands wordt geconfronteerd met grote financiële risico's door AMR via de wereldwijde eiwittoevoerketens, met name in gevogelte en rundvlees. Pogingen om het gebruik van antibiotica in vee te beperken, kunnen leiden tot hogere kosten en reputatieschade als dit niet proactief wordt aangepakt. Bovendien kan een verschuiving in de voorkeur van consumenten voor antibioticavrije producten van invloed zijn op de omzet en de merkwaarde.

Het bedrijf heeft de mogelijkheid om dit risico te beperken door het stewardship-beleid voor antibiotica aan te scherpen, de transparantie te verbeteren en het antibioticavrije aanbod uit te breiden. Deze stappen kunnen de winstgevendheid ondersteunen en leiderschap opbouwen op het gebied van duurzame voedselsystemen.

In 2023 benadrukten we in onze gesprekken met het hoofd Duurzaamheid van het bedrijf de noodzaak om het gebruik van antibiotica in vee te verminderen en het welzijn van dieren te verbeteren. Op de jaarlijkse algemene vergadering van 2025 hebben we steun aanbevolen voor een besluit van aandeelhouders, waarin het bedrijf werd gevraagd te voldoen aan de WHO-richtlijnen voor antimicrobieel gebruik in de gehele toeleveringsketen. We hebben ook een brief aan het bedrijf ondertekend over AMR-risico's als onderdeel van het FAIRR-initiatief voor gezamenlijke betrokkenheid, waarin we de rol van restaurants in het beïnvloeden van toeleveringsketens en de regelgevingsrisico's van niets doen benadrukken.

Yum! Brands streeft ernaar om in deze periode de toediening van medisch belangrijke antibiotica aan gevogelte te elimineren. We blijven ons inzetten voor hun benadering van rundvlees en Yum! Brands heeft zich verplicht tot een vermindering van 25% in het antibioticagebruik tegen 2025 voor Taco Bell in de VS en Canada. De bredere toeleveringsketens zijn mogelijk nog steeds kwetsbaar voor AMR.

CASESTUDY

Hormel Foods

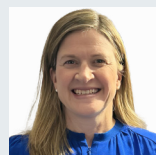

Het gebruik van antibiotica door Hormel Foods ligt steeds meer onder een vergrootglas, vooral wanneer praktijken afwijken van de richtlijnen van de WHO. Aandeelhouders hebben zorgen kenbaar gemaakt over de financiële en volksgezondheidsrisico's van resistentie tegen antibiotica (AMR), wat het bedrijf aanmoedigt om een strenger stewardship in te voeren dat in overeenstemming is met de wereldwijde normen.

Hoewel Hormel Foods vooruitgang heeft geboekt via zijn stewardship-programma voor antibiotica, met de nadruk op beheer, veterinair toezicht en preventieve zorg, vormt het voortdurende gebruik van medisch belangrijke antibiotica in sommige toeleveringsketens een risico voor toekomstige regelgeving. Door de transparantie te verbeteren, in overeenstemming met de aanbevelingen van de WHO en te investeren in alternatieve strategieën voor diergezondheid, kan Hormel voor meer veerkracht in de toeleveringsketen zorgen en voldoen aan de veranderende verwachtingen van de consument.

Onze betrokkenheid begon begin 2023 met steun voor een aandeelhoudersvoorstel op de jaarlijkse algemene vergadering waarin de raad van bestuur werd gevraagd de WHO-richtlijnen over te nemen. Later in 2023 ontmoetten we de vicepresident voor diergezondheid en welzijn van het bedrijf om verantwoordelijke antibioticapraktijken en externe rapportage te bespreken. We hebben gezien dat het bedrijf geen antibiotica meer gebruikt voor groeibevordering en dat het ernaar streeft om medisch belangrijke antibiotica met 10% te verminderen voor de productie van alle dierlijke eiwitten.

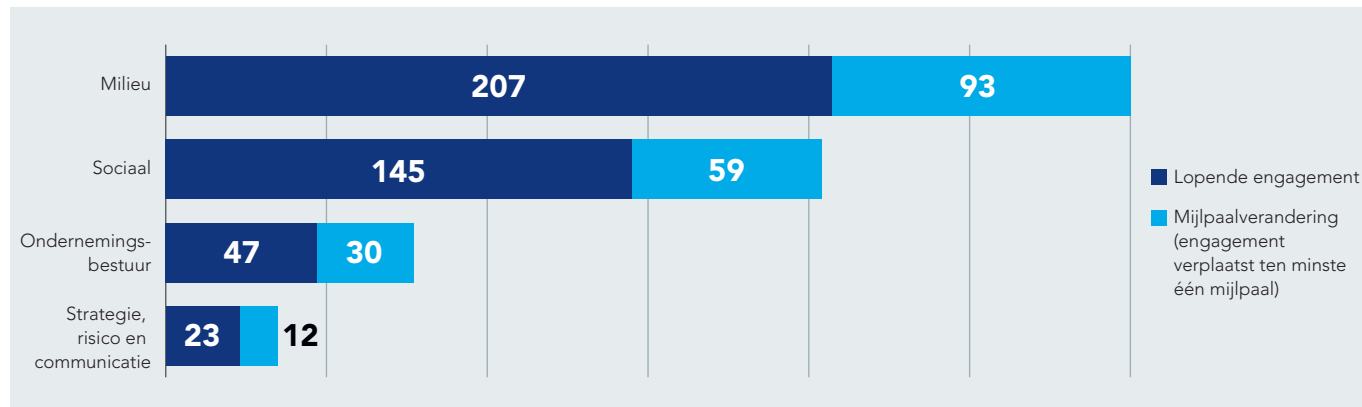
Het bedrijf werkt ook samen met dierenartsen om de diagnose van ziekten te verbeteren en AMR te beheren, met name op niet-verticaal geïntegreerde boerderijen. We blijven ons inzetten voor de voordelen van het publiceren van een AMR-stewardshipbeleid om de toezeggingen hierin te formaliseren.

Hannah Naumoff-
Thema: Beheer van natuurlijke hulpbronnen

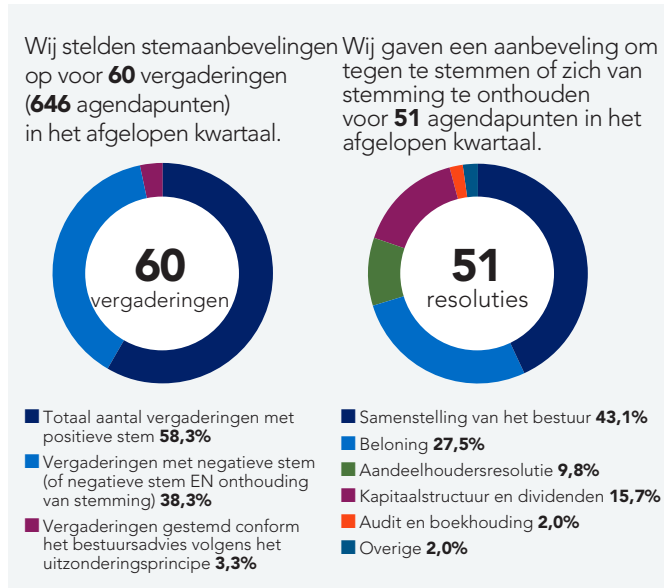
Engagementvooruitgang 1 januari t/m 30 september 2025

Tijdens de eerste twee kwartalen van 2025 hebben we aanzienlijke vooruitgang geboekt op het vlak van engagementdoelstellingen in verschillende regio's en ten aanzien van verschillende thema's. Bij 31% van onze engagements werd er minstens één mijlpaal gepasseerd. De volgende grafiek laat zien hoeveel vooruitgang er is geboekt bij het bereiken van de mijlpalen die voor elk engagement zijn vastgesteld.

Stemoverzicht

We hebben tijdens het afgelopen kwartaal op 60 vergaderingen (646 agendapunten) stemadvies uitgebracht. Op 23 vergaderingen hebben we geadviseerd tegen één of meer agendapunten te stemmen. We hebben op twee vergaderingen aanbevolen om per uitzondering te stemmen in aanwezigheid van het management en op nul vergaderingen om zich van stemming te onthouden. Op de overige 35 vergaderingen steunden wij het management in alle agendapunten.

Prosus (Nederland)

We hebben aanbevolen tegen het beloningsrapport en -beleid te stemmen vanwege bezorgdheid over het hoge kwantum, de langetermijnincentive (LTI) die binnen drie jaar wordt toegekend en de afwezigheid van duidelijke beloningsniveaus onder de LTI. We hebben ook aangeraden tegen één bestuurder te stemmen die wordt beschouwd als een niet-onafhankelijke voorzitter van de auditcommissie. Wij raden aan voor de goedkeuring van een aandelenterugkoopprogramma te stemmen, hoewel dit een uitzondering was op het EOS-beleid. Hoewel het maximale aantal aandelen dat kan worden aangekocht 20% van het uitstaande aandelenkapitaal bedraagt in plaats van de gewenste 10%, zijn wij van mening dat de huidige zakelijke context van de onderneming dit rechtvaardigt voor een periode van 18 maanden. We houden dit in de gaten.

Marks & Spencer (VK)

Wij hebben aanbevolen tegen het gebruik van aandelenopties in de beloning van bestuurders te stemmen, aangezien wij van mening zijn dat echte aandelen betere afstemmen op de belangen van aandeelhouders op de lange termijn. We hebben ook het aandeelhoudersvoorstel tegen het management ondersteund, waarin het bedrijf is gevraagd een rapport op te stellen waarin de implicaties van het waarborgen van een leefbaar inkomen voor onderaannemers worden uiteengezet. Twee van de belangrijkste concurrenten van het bedrijf doen dit al. Het zou beleggers in staat stellen te evalueren hoe het bedrijf operationele kosten in evenwicht brengt met duurzaamheid op lange termijn, inclusief de risico's die gepaard gaan met lonen die niet voorzien in het levensonderhoud voor alle werknemers, inclusief aannemers.

NU Holdings (Kaaimaneilanden)

We hebben aanbevolen om tegen het agendapunt betreffende de benoeming van bestuurders te stemmen vanwege het samenvoegen van alle benoemingen van bestuurders in één stemming, het ontbreken van een benoemingscommissie en het bestaan van twee aandelenklassen met ongelijke stemrechten. We hebben ondersteuning aanbevolen voor de goedkeuring van de jaarrekening van het bedrijf, omdat er geen kritieke zorgen werden geuit. Voor klanten die gebruikmaken van een aangepast beleid, was onze aanbeveling tegen het agendapunt betreffende de benoeming van bestuurders ook te wijten aan bezorgdheid over de samenstelling van de raad van bestuur.

Alimentation Couche-Tard (Canada)

We hebben aanbevolen tegen bestuurder Kau te stemmen vanwege bezorgdheid over opvolgingsplanning. We hebben aangeraden tegen het voorstel voor afvalbeheer te stemmen, omdat het te prescriptief en te vaag was. We hebben aanbevolen om tegen de twee aandeelhoudersvoorstellen over de informatieverschaffing door werknemers en leidinggevenden te stemmen, omdat deze te prescriptief waren en de indiener onvoldoende had uitgelegd hoe deze de aandeelhouders ten goede zouden komen.

We hebben aanbevolen om het voorstel voor een klimaatadviesstelsel te steunen. Dit was omdat we adviesstemmen beschouwen als een nuttige manier voor beleggers om feedback te geven over de klimaatstrategieën van een bedrijf. Wij hebben ondersteuning aanbevolen voor het aandeelhoudersvoorstel om persoonlijke jaarlijkse bijeenkomsten te organiseren, aangezien deze opzet de rechten van aandeelhouders ondersteunt. We hebben aanbevolen het voorstel voor een emissiereductiestrategie te ondersteunen, omdat het bedrijf geen transitieplan heeft en het publiceren hiervan de transparantie en verantwoordelijkheid zou vergroten.

Uitsluitend voor professionele beleggers. Dit is een publicitaire mededeling. Hermes Equity Ownership Services ('EOS') voert geen gereguleerde activiteiten uit. Dit document is uitsluitend bedoeld ter informatie. Er wordt geen rekening gehouden met specifieke beleggingsdoelstellingen, met de financiële situatie of met de specifieke behoeften van een bepaalde ontvangende partij. EOS en Hermes Stewardship North America Inc. ('HSNA') geven geen beleggingsadvies. Op basis van de informatie vervat in dit document mag geen actie worden ondernomen of nagelaten. Alle erin opgenomen opinies kunnen wijzigen. Dit document kan een lijst met klanten bevatten. Wij maken u erop attent dat vermelding op deze lijst niet mag worden opgevat als onderschrijving van de diensten van EOS of HSNA. De maatschappelijke zetel van EOS is gevestigd te Sixth Floor, 150 Cheapside, Londen EC2V 6ET, Verenigd Koninkrijk. Het hoofdkantoor van HSNA is gevestigd te 1001 Liberty Avenue, Pittsburgh, PA 15222-3779, Verenigde Staten. Telefoongesprekken kunnen worden opgenomen voor trainings- en monitoringsdoeleinden.

VERTROUWELIJKHEID: Door kennis te nemen van dit verslag, verklaart u dat de inhoud ervan vertrouwelijk is en stemt u ermee in de vertrouwelijkheid van dit rapport te beschermen. U mag dit verslag uitsluitend gebruiken voor uw eigen interne zakelijke doeleinden. U mag dit verslag niet geheel of gedeeltelijk doorgeven of publiceren aan derden of zodanig dat het openbaar wordt, in welke vorm of op welke wijze dan ook. Elke schending van deze verplichting kan ertoe leiden dat EOS u de toegang tot toekomstige verslagen ontzegt.

Federated Hermes

Federated Hermes is wereldleider op het vlak van actief, verantwoord beleggen.

Geleid door onze overtuiging dat verantwoord beleggen de beste manier is om op lange termijn vermogen te genereren, bieden we gespecialiseerde mogelijkheden voor eigen vermogen, vastrentende waarden en private markten, beheerstrategieën op het gebied van multi-asset en liquiditeit evenals wereldwijd toonaangevend stewardship.

Ons doel is mensen helpen om beter te beleggen en een beter pensioen te genieten, klanten helpen om beter naar risico gewogen rendement te behalen en, waar mogelijk, bij te dragen aan positieve resultaten die de brede samenleving ten goede komen.

Onze mogelijkheden op het gebied van beleggen en stewardship:

- **Actieve aandelen:** mondiaal en regionaal
- **Vastrentende waarden:** verdeeld over regio's, sectoren en de rendementscurve
- **Liquiditeit:** oplossingen op basis van vijf decennia ervaring
- **Private markten:** private equity, private credit, onroerend goed, infrastructuur en natuurlijk kapitaal
- **Stewardship:** maatschappelijke betrokkenheid, stemmen bij volmacht, lobbyen voor beleid

Waarom EOS?

EOS stelt institutionele aandeelhouders over de hele wereld in staat om aan hun fiduciaire verantwoordelijkheden te voldoen en actief eigenaar te worden van beursgenoteerde ondernemingen. Het uitgangspunt van EOS is dat bedrijven met goed geïnformeerde en betrokken aandeelhouders waarschijnlijk betere prestaties op lange termijn zullen behalen dan bedrijven die dergelijke aandeelhouders niet hebben.

Contactgegevens

EOS

Leon Kamhi Leon.Kamhi@FederatedHermes.com

Bezoek voor verdere informatie www.hermes-investment.com of neem contact met ons op via sociale media:

